

ОМОВЛЕННЯ АКсіОЛОГіЧНОГО ДИСТАНціЮВАННЯ В ТЕКСТАХ ЗМІ НА ПОЛіТИЧНО ЧУТЛИВУ ТЕМАТИКУ

Присвячена питанням використання дискурсивної тактики аксіологічного дистанціювання й мовних засобів її втілення задля виявлення ступеня суб'єктивності в оцінці фактів і подій у текстах статей на політично чутливу тематику. Представлено лінгвопрагматичний аналіз ідентифікації рис опонентів, формування аксіологічної опозиції й окреслення погляду автора й членів опозиції на політичні події. Розглянуто побудову аксіологічної опозиції "свій" – "чужий", яка презентована такими елементами, як "захід" – "схід", "християнство" – "мусульманство", "свобода" – "залежність". Особливу увагу приділено шляхам забезпечення об'єктивності висвітлення подій і дотриманню журналістської етики.

Ключові слова: аксіологічне дистанціювання, теорія проксимізації, лінгвістична прагматика, опозиція, медіатекст, комунікативний вплив.

Методологія дослідження. Сучасний стан лінгвістичної прагматики знаходиться на етапі активної розбудови теоретико-методологічних засад досліджень. Одне з використовуваних понять у межах цього напрямку – аксіологічне дистанціювання, явище, що потребує з'ясування як його природи, так і особливостей вивчення в лінгвопрагматичних розвідках. Використання відповідної методики аналізу дозволяє сповна розкрити стратегії й тактики побудови текстів із метою впливу на читача, аналізувати маніпулятивні стратегії автора, оцінити його об'єктивність і міру впливу, тому звернення до цієї тематики вважаємо актуальним.

Мета роботи – аналіз лінгвопрагматичного аспекту втілення аксіологічного дистанціювання в медіа текстах на політично чутливу тематику задля виявлення ступеня суб'єктивності в оцінюванні фактів і подій. Матеріал дослідження – статті з видання "The Times" (онлайн ресурс) на тему релігійного екстремізму, а саме – серії терористичних актів у Франції.

Результати дослідження. Одним із доробків учених, які вивчають політичний дискурс, стала розробка теорії проксимізації, що використовується для аналізу моделей конструювання загрози. Вона ґрунтується на теорії дискурсивного простору [5], що пропонує геометричне унаочнення комунікативної ситуації, де мовець, час і модальність формують суміш фактичного й когнітивного аспектів у поєднанні зі ставленням мовця до комунікативної ситуації. Багато вчених застосовували цю модель для аналізу політичного дискурсу [1, 6, 7, 8], адже вона дозволяє сформувати мапу певної соціально-культурної або політичної ситуації. Згодом теорія П. Чілтона набула варіативності в одному з аспектів – тому, що називається модальною віссю. Щодо її природи думки розділилися: Б. Каал називає її віссю ставлення, П. Цапа – аксіологічною віссю. На нашу думку, термін П. Цапа є більш пристосованим саме для вивчення політичного дискурсу, адже аксіологія відбиває не просто ставлення мовця до предмета комунікації, а й ціннісні засади та ідеологічне тло. П. Цапа зазначає: "Розрізнення центру / периферії [дискурсивного простору] потребує не просто елементарної географічної або геополітичної дистанції, а й ідеологічної" [3, с. 74].

Поняття аксіологічного дистанціювання прийшло в лінгвістичну прагматику з конфліктології за посередництва наратології й дискурс-аналізу. Аксіологічна подібність / відмінність стає основою свідомого поділу елементів оточення на "своїх" і "чужих", на віднесеність себе до родини, нації, країни, соціальної групи, релігійної

спільноти тощо, тобто явище аксіологічного дистанціювання стає основою ідентичності особистості й побудови її картини світу. Є. Вещорек [9] зауважує, що аксіологічна дистанція зменшується, якщо автор тексту інтенційно буде позитивний образ суб'єкта. Поняття аксіологічного дистанціювання використовується, наприклад, у вивченні художнього дискурсу, як то, наприклад, робить Е. Чеконі [4]. У її дослідженні знаходимо зауваги щодо аксіологічного дистанціювання як комунікативної тактики, використаної автором з метою омовлення уникнення конфліктної ситуації між героями твору із приводу політичної проблематики.

Актуалізація аксіологічного дистанціювання в тексті відповідає, у першу чергу, аксіології наратора. Слушною є думка [9], що за умов викладу неупередженого об'єктивного погляду з метою презентації збалансованого аналізу проблемних питань аксіологічне дистанціювання зазнає аксіологічних зсувів, коли автор / наратор стає на позицію одного з актантів і запозичує його перспективу бачення ситуації.

Аксіологічне дистанціювання, на думку П. Цапа, стає основою легітимізації / делегітимізації актантів політичного дискурсу. В одній зі своїх робіт [2] він зауважує, що якщо дії (а він досліджував політичний дискурс в умовах інтервенції США в Ірак) визнаються морально прийнятними й законними, то забезпечують "своє" і нейтралізують загрозу та страх перед опонентом. Ця стратегія сприяє згуртованості в межах групи, тобто мінімізує аксіологічну дистанцію в групі "свої". Наприклад, учений зауважує: дискурсивний центр "свої" омовлений кількома лексичними одиницями з високою частотністю повторюваності (*United States, America, free / democratic world / people*), що свідчить про високий ступінь згуртованості й мінімальну дистанцію між своїми. Аксіологічна база, відповідно, – демократичні цінності. На відміну від цього, антагоністи зазначеної групи не мають стабільного лексичного вираження.

Роботи П. Цапа містять детальні розробки методології застосування теорії проксимізації, у межах якої особливої ваги набуває поняття аксіологічного дистанціювання. Він ставить собі за мету "дібрати критерії і категорії, за допомогою яких можна було б визначити лексичні компоненти аксіологічної проксимізації задля з'ясування аксіологічного балансування на різних стадіях процесу легітимізації" актантів [2, р. 133]. Він пропонує починати з визначення складників або стадій аксіологічного конфлікту опонентів, добору ідеологічних характеристик опонентів і споріднених об'єктів. Вважаємо, що використання теорії

проксимізації П. Цапа дозволить здійснювати виважені й об'єктивні дослідження політичного дискурсу, адже дає змогу висвітлити протиставлення опозиційних об'єктів за принциповою для політики ознакою – ідеологічною.

За результатами аналізу текстів робимо висновок, що ідеологічні опоненти – абстраговане уявлення про мусульманський світ як джерело тероризму в очах християнина і європейця і Франція, її населення. Референція до першого опонента омовлена такими засобами:

- власними іменами осіб, які скоїли терористичні акти або сприяли їм (*Brahim Aoussaoui, Abdoullakh Anzorov, Abdelhakim Sefraoui, the Sheikh Yassine Collective, 12.7X108*);

- власними географічними назвами країн походження терористів або утвореними від них прикметниками на позначення походження, або субстантивами на позначення національності (*a Tunisian, a Saudi man, a man originally from Pakistan, a Tunisian-born Frenchman, a Frenchman of Moroccan origin, an 18-year-old of Russian-Chechen origin, Syria, Idlib, Palestinian, the radical French-born and immigrant Muslims, two of the ten known perpetrators were Belgian citizens and three others were French, a Russian who used the name 12.7X108*);

- власними й загальними назвами, що позначають мусульманство, належність до нього або пов'язані поняття (*Islam, Islamist, the Prophet Muhammad, Allahu akbar, Islamist ideology, a jihadist, a radical preacher, Muslims' radicalisation, cyber-Islamism, the Muslim world*);

- віддієслівними іменниками на позначення осіб, що скоїли злочин (*attacker, terrorist, hostage-taker, perpetrator*);

- власними назвами політико-релігійних угруповань і псевдодержав, загальними назвами на позначення політичних течій (*an extreme right-wing political movement, Islamic State, Islamo-fascism, Islamist "separatism", political Islam, al-Qaeda*).

Скласифіковані референційні засоби виявили закономірність у сприйнятті опонента: найважливішим аксіологічним чинником протистояння стає в текстах опозиції мусульманство – християнство, що відбито у відповідних номінаціях (*a series of terrorist attacks and plots або the French Catholic church, which has been the target of a series of terrorist attacks and plots in recent years, including the beheading of a priest in Normandy in July 2016* [10]; *al-Qaeda issued a call to supporters to wreak revenge for the Prophet against French churches* [10]).

Додаткова негативна конотація випливає з номінації типу *attacker* або *terrorist*. І навпаки, негативна конотація закріплюється за країнами або їхніми представниками, адже для читача вони, згадані в контексті терористичних атак, уже марковані як носії негативу.

Звернімо увагу на окремі випадки уживання мовних засобів, які ілюструють нашу класифікацію. "Утаємниченість" референта і, відповідно, насторога з боку читача досягається вживанням номена-комбінації цифр *12.7X108* замість власної назви-імені. Припускаємо, це призводить до підсилення ефекту зговору, всюдисущості й невловимості опонента. До широкого вжитку вводяться складні номінації типу *Islamofascism* або словосполучення *political Islam*, які є складними не лише за граматичною будовою, а й за змістом, адже передбачають обізнаність читача в політологічних і соціологічних студіях, інакше спрацьовує поверхневе уявлення пересічного читача про ідеологію фашизму або про те, що політика – брудна справа. У такому разі ці мовні одиниці стають кліше й починають уживатися для клеймування опонента.

Окремої уваги заслуговують такі номінації опонента, як *the radical French-born and immigrant Muslims* і *Belgian citizens and three others were French*. Ці назви є прикладом сигналу про зменшення просторової

дистанції між опонентом і групою "свої", оскільки європейське громадянство, місце народження й навіть національність уже не є ознакою опозиційних груп "свій" – "чужий"

– географічні межі зникають, і опонент потрапляє на "твою" територію, загрожує "твоєму" світоустрою. Дії, які загрожують добробуту й аксіологічному упорядкуванню європейського (французького) дому, за наслідками аналізу статей скласифіковані так:

- імміграція (*left his native country in the summer and arrived in France*);

- залучення до своїх лав або дій молоді, вплив через шкільні групи й соцмережі (*The two pupils were charged with aiding and abetting terrorist murder and given bail. Investigators say they were approached by Anzorov, who asked them to identify the teacher and gave them between €300 and €350*) [14];

- навернення до ісламу (*He had converted to Islam about ten years earlier*) [10];

- вчинення злочинів проти людини й заподіяння їй фізичної шкоди або убивство (*the teacher's killing, stabbed, gun-and-bomb attacks, drove a heavy truck into a crowd, knifed to death, cut the throat, tried to behead, to decapitate*).

Аналіз мовного вираження характеристик опонентів дозволяє стверджувати, що автори статей намагаються подати події в максимально нейтральному світлі, без підвищення "градусу" напруги: вони оперують фактами і вживають ті лексеми, які необхідні для передачі подій у деталях. У цьому випадку вони змушені деталізувати спосіб завдання шкоди, і тут факти не викривлені й не перебільшені. Авторська позиція є нейтральною, що відповідає журналістській етиці, тому автори статей цитують французьких політиків – у такому разі автор не може бути звинувачений у свідомому маніпулюванні емоціями читачів. Політики ж роблять аксіологічне дистанціювання акцентованим. У своїх промовах вони висловлюються рішуче й жорстко й, насамперед, протиставляють цінності вільного світу цінностям ісламу (*France had been attacked "over our values, for our taste for freedom, for the ability on our soil to have freedom of belief", Mr Macron said* [10]; *No terrorists would deter France from its tradition of allowing religion to be mocked in the name of freedom of expression and caricatures of religious figures to be shown by teachers in schools, he said* [10]). Як бачимо, це значно зміщує аксіологічну вісь: протистояння двох релігій замінюється на протистояння демократії, цивілізації й однієї релігії. Частотність уживання лексеми *freedom* яскраво свідчить про аксіологічні цінності французів і допомагає побудувати основну ціннісну опозицію "свобода – несвобода".

Зафіксувавши критерії аксіологічної класифікації опонента й основну ціннісну опозицію, переходимо до того етапу аналізу аксіологічного дистанціювання, де йдеться про опір опоненту. Оскільки тексти засвідчили, що сприйняття опонента містить компонент його втручання у "свій" світоустрій в активний відкритий спосіб і в гібридний прихований спосіб, відповідно, мають бути зафіксовані омовлені елементи збереження дистанції. Політики актуалізують своє бачення збереження дистанції, а відповідно, і миру та спокою громадян Франції. У своїх промовах вони використовують мовні одиниці, які засвідчують їхній намір активних дій протистояння і виключають обговорення проблеми з опонентом (*will not give up on our values*); вони закликають до протистояння, наближеного до воєнного стану (*to exonerate itself from the laws of peace*); стверджують, що мир неможливий, і називають опонента ворогом (*We are in a war against an enemy*); вони закликають до кардинальних дій, наприклад, вигнання тих, хто сповідує екстремістські релігійні мотиви

(wipe out Islamo-fascism from our territory). Ці цитати рясніють власною назвою *France, French*, тобто їхній заклик націлений на згуртування нації проти спільного ворога. Президент навіть уживає словосполучення *French Islam*, що вказує на існування "свого" ісламу у світоустрої Франції, який ніяк не збігається з уявленнями інших представників цієї релігії: *No terrorists would deter France from its tradition of allowing religion to be mocked in the name of freedom of expression and caricatures of religious figures to be shown by teachers in schools, he said* [10].

Поєднання в одному логічному рядку лексем *freedom, to mock, caricature, religious figures* є несумісним і обурливим для мусульманина та звичайним для француза. Більше того, президент закликає "звільнити" французький іслам, але використання такої словесної оболонки збурює ще більший спротив.

Дотримання балансу думок вимагає представлення поглядів мусульманства, насамперед, французьких мусульман:

The French Council of the Muslim Faith, which this week distanced itself from Mr Macron's insistence about the right to religious mockery, condemned the Nice attack and called on French Muslims to refrain from festivities this week marking the birth of Muhammad "as a sign of mourning and in solidarity with the victims and their loved ones" [10].

Як ілюструє приклад, погляди французького мусульманства омовлено лексемами *to distance* (стосовно слів президента Е. Макрона), *to refrain* (стосовно свят під час трауру за загиблими в терактах), *to condemn* (стосовно терактів), що формують у читача уявлення про намагання стримати ситуацію та не провокувати подальшу ескалацію емоцій і про те, що мусульманський загал не поділяє поглядів жодної зі сторін протистояння. Звичайно, що теракт засудили світові лідери (*World leaders condemned the attack and voiced support for France*) і президент Туреччини зокрема (*Condemnation also came from Turkey*), але його думка особлива. Її автори текстів цитують детальніше, адже вона є віддзеркаленням думки певної частини європейського мусульманства: *President Erdogan of Turkey, and Imran Khan, the prime minister of Pakistan, accused the West of unmitigated Islamophobia this week* [13].

Президент Туреччини використовує риторику, яку вже продемонстрували французькі політики – звинувачення, протиставлення й відсутність наміру домовлятися. Він формує свою думку лексемами *to argue, to accuse (of Islamophobia, to relaunch the crusades), to murder (millions of Algerians, peoples of Africa for diamonds and gold)*, які актуалізують історичну пам'ять і факти з минулого європейської політики і християнства.

Його думки поділяє прем'єр-міністр Пакистану, заважаючи, що своїми діями Європа демонструє несприйняття мусульманських цінностей, що й призводить до терактів: *In a letter Mr Khan called for Muslim solidarity against the West. He too, though, blamed Muslims' radicalisation on their "marginalisation" by Europe* [13].

Висновки. Обрана методика дозволила проаналізувати тексти статей на політично чутливу тематику й ідентифікувати комунікативні стратегії авторів текстів, а також визначити мовні засоби їхнього втілення. Було з'ясовано, що аксіологічне дистанціювання як стратегія використане авторами для омовлення позицій опонентів (у цьому випадку французькі і мусульманські політики), але самі автори текстів залишаються аксіологічно нейтральними й дотримуються правил журналістської етики. Аналіз аксіологічного дистанціювання довів, що виокремлення рис опонента шляхом вивчення семантики лексичних одиниць, ужитих у референції, дозволяє виявити можливий комунікативний ефект і маніпулятивний вплив на читача у випадку зловживання ним або

недосвідченості читача. Він же формує базову аксіологічну опозицію, яка є основою протистояння опонентів (ми здійснили відповідну класифікацію). Автори статей шляхом цитування політиків і переліку фактів формують мовне вираження порушення дистанції між опонентами, тобто їхній фізичний вплив і просторове наближення. Авторам статей вдалося дотриматись балансу думок, адже вони представляли аксіологічне дистанціювання обох сторін. Водночас вони обрали комунікативну тактику максимального цитування.

Мовні засоби, що їх використано в текстах для омовлення аксіологічного дистанціювання, включають у себе власні назви осіб, географічні назви, релігійні власні назви, які ілюструють опозицію "захід" – "схід", "християнство" – "мусульманство" (особливо часто вживана лексема *freedom*), віддієслівні іменники й дієслова агресивного фізичного впливу, оцінку лексику для негативного маркування політичних опонентів, дієслова заклику до спільних дій із метою згуртування суспільства супроти опонента. Випадок дистанціювання від обох сторін поодинокий, що свідчить про високу напруженість сторін конфлікту.

Перспективи дослідження полягають у практичному застосуванні подібного аналізу в журналістській практиці, теорії і практиці мовної комунікації, розвитку критичного мислення й запобіганні маніпулятивного впливу з боку ЗМІ.

Список використаної літератури

- Baldi B., Franco L. (De)legitimization Strategies in the 'Austere Prose' of Palmiro Togliatti // *Quaderni di Linguistica e Studi Orientali*. – 2015. – № 1. – P. 139–158.
- Cap P. Proximizing Objects, Proximizing Values. Towards an Axiological Contribution to the Discourse Legitimization // *Perspectives in Politics and Discourse*. – Amsterdam : John Benjamins Publishing Company, 2010. – P. 120–142.
- Cap P. Proximization: The Pragmatics of Symbolic Distance Crossing // *Pragmatics & Beyond New Series*. – 2013. – № 232. – P. 38–64.
- Cecconi E. To Let Him Have the Weight of My Tongue. The I-Narrator's Voice in "Cyclops" // *Joyce in Progress: Proceedings of the 2008 James Joyce Graduate Conference in Rome*. – 2009. – P. 59–73.
- Chilton P. Language, Space and Mind: the Conceptual Geometry of Linguistic Meaning. – Cambridge : Cambridge University Press, 2014.
- Kaal B. Worldview and Social Practice: a Discourse-Space Approach to Political Text Analysis : unpublished PhD Thesis. – Amsterdam : Vrije Universiteit, 2017.
- Sazonova Y. Linguistic-Pragmatic Means of Filling in Ontological Lacunas in Blog Texts of Post-Maidan Ukraine // *Critical Approaches to Discourse Analysis across Disciplines*. – 2020. – № 11(2). – P. 41–65.
- Tileagă Ch. Ideologies of Moral Exclusion: A Critical Discursive Reframing of Depersonalization, Delegitimation and Dehumanization // *British Journal of Social Psychology*. – 2007. – № 46. – P. 717–737.
- Wieczorek A.E. Clusivity: A New Approach to Association and Dissociation in Political Discourse. – Cambridge : Cambridge Scholars Publishing, 2014.
- Bremner Ch., Sage A. Knifeman Kills Three at Church in New French Terror. We Will Give no Ground, SAYS MACRON // *The Times*. – 2020. – URL: <https://www.thetimes.co.uk/edition/news/three-dead-in-knife-terror-attack-outside-nices-basilica-notre-dame-0wm763znn>.
- Bremner Ch. Nice Terror Attack: Migrant Tried to Behead Victims // *The Times*. – 2020. – URL: <https://www.thetimes.co.uk/edition/news/nice-terror-attack-migrant-tried-to-behead-victims-k255cxd5m>.
- Bremner Ch. Teacher Samuel Paty's Killer had Jihadi Contact in Syria // *The Times*. – 2020. – URL: <https://www.thetimes.co.uk/article/teacher-samuel-paty-killer-had-jihadi-contact-in-syria-clj762twv>.
- Sage A. France Teacher Attack: Terrorist Gave Pupils €300 to Identify Samuel Paty // *The Times*. – 2020. – URL: <https://www.thetimes.co.uk/article/four-schoolchildren-arrested-after-identifying-beheaded-teacher-rqck5fk7f>.
- Spencer R. Rousing Talk of Crusades Has Only One Outcome // *The Times*. – 2020. – URL: <https://www.thetimes.co.uk/edition/news/mocking-the-prophet-unites-authoritarian-regimes-rf6qs508>.

References

- Baldi, B. & Franco, L. (2015). (De)legitimization Strategies in the 'Austere Prose' of Palmiro Togliatti. *Quaderni di Linguistica e Studi Orientali*, 1, pp. 139–58.
- Cap, P. (2010). Proximizing Objects, Proximizing Values. Towards an Axiological Contribution to the Discourse Legitimization. In: *Perspectives in Politics and Discourse* (pp. 120–142). Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Cap, P. (2013). Proximization: The Pragmatics of Symbolic Distance Crossing. *Pragmatics & Beyond New Series*, 232, pp. 38–64.
- Cecconi, E. (2009). To Let Him Have the Weight of My Tongue. The I-Narrator's Voice in "Cyclops". *Joyce in Progress: Proceedings of the 2008 James Joyce Graduate Conference in Rome* (pp. 59–73).

5. Chilton, P. (2014). *Language, Space and Mind: the Conceptual Geometry of Linguistic Meaning*. Cambridge: Cambridge University Press.

6. Kaal, B. (2017). *Worldview and Social Practice: a Discourse-Space Approach to Political Text Analysis*. Unpublished PhD Thesis. Amsterdam: Vrije Universiteit.

7. Sazonova, Y. (2020). Linguistic-Pragmatic Means of Filling in Ontological Lacunas in Blog Texts of Post-Maidan Ukraine. *Critical Approaches to Discourse Analysis across Disciplines*, 11(2), pp. 41–65.

8. Tileagă, Ch. (2007). Ideologies of Moral Exclusion: A Critical Discursive Reframing of Depersonalization, Delegitimization and Dehumanization. *British Journal of Social Psychology*, 46, pp. 717–737.

9. Wiczcerek, A. E. (2014). *Clusivity: A New Approach to Association and Dissociation in Political Discourse*. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.

10. Bremner, Ch. & Sage, A. (2020). Knifeman Kills Three at Church in New French Terror. We Will Give no Ground, Says Macron. *The Times*.

<https://www.thetimes.co.uk/edition/news/three-dead-in-knife-terror-attack-outside-nices-basilica-notre-dame-0wm763zzn>.

11. Bremner, Ch. (2020a). Nice Terror Attack: Migrant Tried to Behead Victims. *The Times*. <https://www.thetimes.co.uk/edition/news/nice-terror-attack-migrant-tried-to-behead-victims-k255cxd5m>.

12. Bremner, Ch. (2020b). Teacher Samuel Paty's Killer Had Jihadi Contact in Syria. *The Times*. <https://www.thetimes.co.uk/article/teacher-samuel-paty-s-killer-had-jihadi-contact-in-syria-clj762twv>.

13. Sage, A. (2020). France Teacher Attack: Terrorist Gave Pupils €300 to Identify Samuel Paty. *The Times*. <https://www.thetimes.co.uk/article/four-schoolchildren-arrested-after-identifying-beheaded-teacher-rqck5fk7f>.

14. Spencer, R. (2020). Rousing Talk of Crusades Has Only One Outcome. *The Times*. <https://www.thetimes.co.uk/edition/news/mocking-the-prophet-unites-authoritarian-regimes-rfl6qs508>.

Надійшла до редколегії 21.01.21

Yaroslava Sazonova, Doctor of Philology, Professor

ORCID: 0000-0001-9249-448X

e-mail: sazonova.yaroslava.hnpu@gmail.com

Tetiana Hontova, Master

ORCID: 0000-0003-3941-9127

e-mail: tetianaviola@ukr.net

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, Ukraine

WORDING OF AXIOLOGICAL DISTANCING IN MEDIA TEXTS ON POLITICALLY SENSITIVE TOPICS

The current state of linguistic pragmatics is at the stage of active development of the terminological basis and theoretical and methodological foundations. One of the notions used in the generally accepted methodology within this area is "axiological distancing". The use of this notion and the corresponding method of analysis allows us to fully disclose the strategies and tactics of constructing texts to influence the reader, analyse the manipulative strategies of the author, assess its objectivity and impact, etc. The results of the analysis of the selected texts allow us to make the conclusion that the ideological opponent in the texts under analysis is the abstract notion of a religious (Muslim) fanatic-terrorist in the eyes of a Christian and a European. It finds a concrete linguistic embodiment described and classified in the article. Having fixed the criteria of axiological classification of the opponent and the main value opposition, we passed to the analysis of the wording of the resistance to the opponent as an aspect of axiological distancing. The analysis of axiological distancing proved that the identification of the opponent's features by studying the semantics of lexical units used in the reference reveals a possible communicative effect and manipulative influence on the reader. According to the identified opposition pattern, the authors form a linguistic expression of the violation of the distance between the opponents, i.e. their physical influence and spatial approximation (we made the classification). The article describes the steps of building the axiological opposition "we" – "they", which is represented by such elements as "West" – "East", "Christianity" – "Islam", "freedom" – "dependence". Special attention is paid to the ways of providing objective reflection of events and keeping to the standards of journalistic ethics.

Keywords: axiological distancing, theory of proximization, linguistic pragmatics, opposition, media text, communicative influence.